

СЪВЕТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

ПРОТОКОЛ

№ 49

от заседание, състояло се на 04.11.2008 г.

ПРИСЪСТВАЛИ: Анна Хаджиева, Анюта Асенова, Бойчо Кулински, доц. д-р Лилия Райчева, доц. д-р Маргарита Пешева, Мария Стефанова, Мая Вапцарова, Милен Вълков, доц. д-р Райна Николова, Стефан Димитров.

ОТСЪСТВАЛИ: няма.

ДНЕВЕН РЕД:

Изпращане на двама от членовете на СЕМ и посрещане на встъпващите на тяхно място нови членове на СЕМ.

Начало на заседанието 10,00 часа, водено от Мария Стефанова, и.д. Председател на СЕМ, гл.експерт протоколист – Михаела Йоргова

Мария Стефанова откри заседанието. Чувства се развълнувана от това заседание, което е тържествено - за първи път СЕМ ще заседава в състав от 10 човека. Поздрави с добре дошли Анюта Асенова и Анна Хаджиева, както и останалите колеги. Отбеляза, че на това заседание повече внимание ще бъде отделено на новите колеги. Би искала съветниците да поговорят за изтеклите 7 години от началото на работата на СЕМ. Това е както много, така и малко време; то е историческо време и вероятно един ден ще се напишат много неща за случилото се в СЕМ, за случилото се с медиите, които Съветът е наблюдавал. Би искала да се проведе един професионален, колегиален и приятелски разговор. Изпитва и лека тъга, тъй като това ще е последното заседание с участието на Лилия Райчева и на Стефан Димитров.

Стефан Димитров отправи пожелание за ползотворна работа към Анюта Асенова, която не познава, но познава Анна Хаджиева, и към колегите, които са „страхотни хора”. Нещата, с които СЕМ се занимава, са „недолюбвани”. Надява се, че „старият нов състав” ще събере сили да „вдигне гарда”. От хора, които „недолюбват” СЕМ, чува по радиото, че със старта на цифровизацията Съветът ще бъде с орязани функции и с минимален принос в бъдещата цифровизация. Не трябва да се обръща сериозно внимание за това, че от време навреме ще се чува по адрес на СЕМ, а и по техен адрес някои неща. Смята, че всички, които са били в СЕМ, са се отнасяли сериозно към това, което е трябвало да се свърши и което е било възможно да се извърши и всеки е участвал според силите си. На новите колеги пожела на добър час. На старите си колеги каза, че смята, че са си вършили работата въпреки бедствията, струпвали се върху Съвета. За съжаление и Райчо Райков и проф. Марко Семов са починали. С малко черен хумор отбеляза, че от една страна се чувства щастлив, че се е отървал жив от СЕМ – и тези, които ги няма, и тези, които са тук, си спомнят, че е имало разногласия (всеки е поддържал своята позиция, независимо дали тя е била права или не), но общо взето, е имало толерантност помежду им и наистина са се мъчили да правят неща, които е трябвало да се свършат, и това, което се е очаквало от Съвета. Не знае доколко това е постигнато, но все пак, нещо се случва и ще продължава да се случва, колкото и да говорят, че няма да има СЕМ. Убеден е, че без такъв регулатор няма да мине. Стефан Димитров припомни шеговито някои битови закачки между съветниците, съпътствали съвместната им работа. С тъга констатира, че времето е било хубаво и Съветът се е

мъчил да придвижи нагоре „по скалата каруцата”, макар някои от нещата да не са зависели от волята на Съвета. Пожелава и в същото време е убеден, че СЕМ ще си извоюва по-значима позиция. Бе му припомнено, че не е написал химна на СЕМ. Странна му е тази длъжност медиен експерт – смята, че това е случайна титла (не знае кой е медиен експерт). Направи сравнение с поета Константин Павлов – всичко зависи от характера на човек и зависи как човек сам себе си определя под слънцето.

Лилия Райчева изказа своето притеснение от такива тържествени събития. Напомни, че регулацията не започва от СЕМ - имало е и един друг орган (НСРТ), както и една приемственост в лицето на Георги Лозанов. В първата година, когато съветниците са били много ентузиазирани, той е разказвал за практиката на предишния регулатор и това е било ценно за нея. Смята, че тъкмо това е смисълът на обновяването, че хора с малко повече опит могат да го предават на хора с по-малък опит, но с по-голям ентузиазъм. Надява се, че новопостъпилата колежка „ще зарази с ентузиазъм” останалите съветници (става въпрос за Анюта Асенова, както и за Анна Хаджиева, която е с по-малък опит в СЕМ, но предполага, че в изминалата пауза още повече се е „нахъсала” за работа). При всички случаи, смята, че работата в Съвета е интересна и предоставя знания, които са уникални, както и опит. Припомни древната мъдрост, че многото знания трупат и тъга. Тъгата, лично за нея, е, че догодина ще се навърши половин век откакто има телевизионно разпространение в България, а ще се получи така, че няма издадени лицензии за местни телевизии чрез конкурс и няма и да има. Известно е, че технологиите изпреварват всичко и дори не знае каква ще е съдбата на наземната цифрова телевизия, която е убедена, че няма да бъде внедрена през 2012 г. в България и която ще е тежката задача на следващия парламент и на следващото правителство. Според нея тъкмо в техния мандат „ще избухнат всички видове бомби”, залагани от предишни дейности. Смята факта, че на СЕМ му се отреждат по-малко дейности в този процес по-скоро радостен за Съвета, защото в тази ситуация в друга посока ще бъдат отправени упреците. В бъдеще, когато предполага, че ще се случи конвергентен орган, когато предполага и средата ще бъде друга, а иначе, предполага, че всеки един от съветниците е получил знания за средата, за движенията, колко на подвижни пясъци всичко е поставено, и това, че регулаторът всъщност е в центъра на един бермудски триъгълник (за който се знае съдбата на всеки, попаднал в бермудския триъгълник). Смята за истинско чудо, че регулаторът е оцелял. Човек си формира характера в зависимост от изпълняваните дълго време задължения и затова тя няма как да е избегнала професионални изкривявания, тъй като е съпричастна към университета. След казаното доц. Райчева подари на колегите си превод на речта пред ЕПРА на Карол Якубович (произнесена на срещата на ЕПРА в Прага). Речта е насочена към независимостта на регулаторните органи и затова предлага на колегите си да я прочетат. В речта е написано какво той смята, че е необходимо органът да бъде силен. Лилия Райчева пожелава на СЕМ да бъде силен. Смята, че той ще бъде силен, ако се вгледа в себе си, уповава се на своите познания, на своята експертност и тогава всичките други участници в триъгълника ще го търсят за мнение, а няма да се опитват да го поставят в различни бури. Лилия Райчева подари на колегите си и книга сборник с теми от Съвета на Европа „Децата в новата информационна среда”, тема, към която тя лично е изключително чувствителна. Известно е положението, свързано с комерсиализацията в медиите и тъкмо тук Съветът може да си намери нишата. Лилия Райчева подари на колегите си и речник, съдържащ език на медийната регулация – с 23 термина. Припомни за идеята на проф. Марко Семов за времетраенето на заседанията на СЕМ (да бъде 2 часа). В тази връзка отбеляза, че понякога в СЕМ „вървят много дебати” - интересни, напрегнати, емоционални, понякога – ненужни. Смята, че една от причините за това се корени в самата структура на СЕМ (повече вертикална, отколкото

хоризонтална). Затова подари на СЕМ пясъчен часовник, който да ограничава времето на заседанията. Смята, че в много случаи Съветът е упрекван от хора, които знаят много по-малко от него – и от политици, и от бизнеса и от журналисти. Пожелава на СЕМ успехи. Припомни и за идеята си за клуб на регулатора – в който да членуват не само съветници (настоящи и напуснали), но и експерти. Пожелава повече неформални срещи на съветниците (каквата идея е започнал да осъществява Райчо Райков). Понякога такива срещи помагат много.

Маргарита Пешева се изказа в качеството си на един от старите членове на СЕМ. Смята, че 7 години е дълъг период от съзнателния социален живот на човек. В началото изказа добри думи за колегите, които вече не са сред съветниците. Съветът я е научил да приема чуждото мнение, дори когато не е съгласна с него. Едно от най-ценните неща, случили се в СЕМ (за разлика от НСРТ), смята, че са водени много тежки спорове по професионални стандарти, но никога отношенията не са прескочили една демаркационна линия, която да не позволява на Съвета да не продължава да работи и да води професионален диалог, нещо, което се е случило в НСРТ. Всички членове на СЕМ са се поучили от това – да спорят, понякога жестоко да спорят, да се разминават по професионални позиции, но с много малки изключения, да поддържат имиджа на Съвета и да не преминат онази черта, която би блокирала работата на Съвета отгук насетне. Счита, че това е заслуга на всички съветници; това е заслуга на покойния Райчо Райков (който също като нея е бил доста емоционален човек, ожесточено отстоявал лични позиции). Не би забравила тежките заседания относно телевизионните конкурси, когато той в качеството си на титулярен председател на СЕМ, е гласувал срещу целия Съвет. Целият Съвет е гласувал „за” старта на конкурсите, а след време съдът е показал, че Райчо Райков е бил прав. Той никога обаче, не е прекрачил границата да тръгне на война срещу целия Съвет, който е гласувал старта на телевизионните конкурси, воден от други демократични съображения, вкл. и тя самата – евентуално да се разнообрази средата, да се появят нови телевизионни оператори. Тогава мнението на Райков е било, че това не е правилно. Много се е научила от него – научила е, че убеждението му да търси неформални контакти (за което е говорила Лилия Райчева) за изпускане на напрежението, за създаване на повече човечност между отделните членове на СЕМ, които биха могли да коригират определени професионални различия в един неформален разговор, в една неформална среща. Трябва да се признае, че той е притежавал такива качества. Споменава го само с добро. Имали са ожесточени спорове в СЕМ, но той е пазел гърба на Съвета и всички колеги знаят, че това е вярно. Маргарита Пешева изказа добри думи и за покойния Марко Семов. Той е бил човекът, който най-много е теглил Съвета към стойностните неща. Припомни за казаното от него по повод наказателните постановления, свързани с актове за времето на прекъсване на предавания с рекламни блокове. Той е казал, че това не е толкова важно; много по-важно е да се обърне внимание на чистотата на езика – на езика на омразата; той е бил човекът, пледирал за това; за много по-важно е смятал гъвкавото отношение на Съвета към ТВ „Скат” и към партия „Атака” – това е била негова гражданска позиция. Никой в Съвета, дори и тези, които не са споделяли докрай тази позиция, не са си позволили да му кажат лоша дума. Той е бил човекът, обръщал поглед към съществените неща, казал, че СЕМ си губи времето. Затова е настоявал за времетраенето на заседанията. Казвал е, че съветниците са заети хора, които се занимават с много неща и затова не трябва да си губят времето; трябва много по-кратко да говорят. Много е научила и от него. Припомни и два „трагични случая”, за които СЕМ не носи никаква вина. Казва това с огромна болка. Първият случай е преживяла много лично – това е случаят с Веселин Стойков. Той кратко време е бил в Съвета, но и сега е отличен професионалист. Съветът страхотно е загубил от неговото

изваждане от регулаторния орган. Това е човек, изключително запознат с телекомуникационните практики, със системата на далекосъобщенията; широко скроен, с много добър управленски опит; един от най-стойностните членове на Съвета. Маргарита Пешева е против този лустрационен текст и това винаги е казвала от 2002 г. Против е, защото във всички останали закони ако има някаква присъда на обществото, тя е морална. Единствено в ЗРТ присъдата се е оказала „лустрираща; оказала се е репресивна”. Това е гледната ѝ точка, макар обществото да не е готово и да не я приема. Много, ужасно съжاليا за Веселин Стойков. Втората раздяла, предполага ужасно трудна за целия Съвет, е раздялата с акад. Стайков. Това е един много стойностен човек, не защото е кино режисьор; дори не защото е академик; дори не защото има тази биография зад гърба си. Той е показал и я е научил как човек трябва да отстоява последователно професионална позиция, уважавайки опонента си. Той е може би човекът, който почти никога не е изпуснал нервите си, каквито и емоции да е изпитвал (за разлика от нея самата). Вероятно това е хубавото на Съвета, че съветниците са различни. От него обаче, е научила как трябва с уважение към опонента, последователно, да не се отказваш от личната си гледна точка, от заетата професионална позиция и да я отстояваш. За голямо съжаление, законът е неумолим. Единственият начин, за да продължи Съветът напред и да работи, е бил да се раздели с двама много стойностни хора. Не е убедена, че това е справедливо. Разделяш се с един човек без аргументацията, без да са видени тези документи и какво те съдържат. Смята, че всичко, което се е случило, компрометира разузнаването в държавата; редуцирани са и са приравнени разузнавачите и са направени доносници и обратното. Счита, че е болно обществото и вероятно още дълго ще боледува. Този катарзис отдавна е трябвало да се случи, но не се е случил. По отношение на Стефан Димитров сподели, че е щастлива, че в продължение на 7 години са работили заедно, макар неведнъж да са се разминавали. Той е страшно възпитан човек и много фин – истински артист, внасял атмосфера на артистизъм, на уменията с шега, с лек виц и с малко хумор да се отиграе една тежка ситуация. Той много ще липсва на Съвета. За Лилия Райчева каза, че ще я запомни с това, че е отличен експерт и, че винаги много страстно отстоява гледната си точка. Понякога – дори малко враждебно, макар не винаги да иска това. По своему е честна и почтена; сложен характер. Имали са тежки професионални диалози, но никога не са си развалили отношенията. Това е заслуга и на двете. За Анна Хаджиева – винаги я цитира на своите студенти във връзка със становището за лошите и мръсните текстове в поп фолк индустрията. Нейна е била идеята и това становище е изиграло голяма роля като превенция – повечето телевизионни канали са прегледали текстовете на песните си, в резултат на което се е подобрила значително музикалната медийна среда. Това е заслуга на Анна Хаджиева, дала идеята и отстояла я. Запомнила е и още нещо – в една тежка ситуация, когато цялата политическа класа е била срещу Съвета, когато СЕМ е трябвало да напише Стратегията само за 3 месеца, Анна е била един от хората, заедно с Юлиана Тончева, която най-много ѝ е помогнала. Никога няма да забрави нейната реплика тогава, че СЕМ трябва да си свърши работата независимо дали Стратегията ще бъде приета или няма да бъде приета. Казала е тогава, че СЕМ трябва да се бори и Съветът е написал Стратегията с ясното съзнание, че никой няма да ѝ обърне внимание и никой няма да я приеме. Затова Маргарита Пешева се чувства богата, че много е научила в СЕМ и благодари на всички колеги за това, че много са ѝ дали. Смята обаче, че раздялата е едно ново начало и за това начало подари по една роза на всички, които сега си отиват.

Мария Стефанова изпитва и радост и тъга. Размишлявала е предния ден върху това как ще протече това заседание. Решила е, че ще бъде тържествено, но от друга страна – не обича да се разделя с нещо или с някого (макар действително да не се разделя, тъй

като през годините е поддържала връзки и с Анна Хаджиева, и с Юлиана Тончева, а и с колеги от БНР). Отбеляза, че 7 години не е малък период от време; не би изброявала от кого какво е научила, но когато Райчо Райков внезапно е напуснал Съвета, това е бил огромен удар за всички. Имали са остри спорове, разногласия (Маргарита Пешева ги е описала), но това е сложило отпечатък върху нея и нейната работа. Опитва се да следва още една максима – ще се опитва да я следва във времето, а тя е, че винаги, когато трябва да решава нещо много важно, си мисли дали след 5 години ще се сети за този момент. Ако отговорът е „не”, значи то не е важно и фатално решение. Г-жа Стефанов изказа благодарност на всички колеги за това, че са били много задружни, въпреки че никога не са били екип, както навремето е пророкувал Георги Лозанов, че СЕМ не може да бъде екип; СЕМ е един колегиален орган. С годините се е убедила в правотата на това твърдение. Не е важно да бъдат екип в смисъла, който влагат колегите ѝ – журналистите, в тази дума. Важно е обаче да запазят колегиалните си отношения, а това за тези 7 години СЕМ е постигнал. Връщайки се към времето на първите ротации, си спомня, че това са били много кризисни моменти за СЕМ – теглени са листчета с изписани „да” и „не” и това е било ужасно. Усещането, че човек е оставен на съдбата и нищо не зависи от уменията на личността, от знанията, от нещата, които е доказал, че може да прави и добре ги прави. Така или иначе обаче, тя, Лилия Райчева и Стефан Димитров са минали и през трите ротации и са от хората, които завършват първия си цял мандат в СЕМ Това е невероятно предимство, шанс, за това че са успели да вземат важното и вече направеното от НСРТ нататък да вървят по един свой път и да го предават нататък на следващите, защото е убедена, че регулатор по съдържанието винаги ще има, независимо дали ще се казва СЕМ и дали ще бъде в този формат, или в някакъв друг. Като регулатор обаче, по съдържанието на програмите на радио и на телевизиите все още има нужда. Смята, че всички са много ентузиазирани за бъдещето, което очаква СЕМ.

След изказването си г-жа Стефанова подложи на гласуване решение относно гласувана командировка на доц. д-р Лилия Райчева.

Във връзка с решение на СЕМ (от 09.09.2008 г. – Протокол № 38) относно командировка на доц. д-р Лилия Райчева за участието ѝ във Втората европейска конференция по комуникации на Европейската асоциация за изследвания и обучение в областта на комуникациите (ECREA), както и с доклад в панел: “Структурен медиен плурализъм: политически инструменти и плурализъм”, която ще се проведе в Испания, **СЕМ реши: Да командирова доц. д-р Лилия Райчева, в качеството ѝ на външен експерт на Съвета, като дългогодишен член на СЕМ, в периода от 25 до 28. XI. 2008 г. в Барселона, Испания, вземайки под внимание факта, че СЕМ е заплатил таксата за регистрация, в размер на 350 (триста и петдесет) евро.**

В залата бяха поканени директорите на дирекциите в СЕМ.

Обръщайки се към директорите, Мария Стефанова им разказа за заседанието до момента; те са влезли в момент, когато е говорила за бъдещето. Отбеляза, че всички много се вълнуват от цифровото бъдеще и непрестанно се говори за мултиплекси, за многофункционалност и за ново качество на телевизионните и на радио програми. Затова иска да подари на всички присъстващи на това тържествено извънредно заседание „мултифункционален продукт”, който ще отнесат къщи, и се надява, че от време навреме ще го „разлистват чрез компютъра”.

След като видяха презентацията на СЕМ, подготвена от г-жа Стефанова, от началото на създаването му, всички я поздравиха за умело използваните снимки от различни моменти от съществуването на СЕМ и съпътстващите оригинални коментари; бяха връчени подаръци на напускащите съветници със съответните послания, и след това поканени журналисти от различни печатни и електронни медии на пресконференция.

Мария Стефанова поздрави журналистите и като начало отбеляза, че настроението в СЕМ този ден е радостно и малко тъжно. Тъжно, тъй като двама от членовете на Съвета - Лилия Райчева и Стефан Димитров, няма повече да заседават заедно със съветниците около заседателната маса. Настроението е и малко радостно, защото СЕМ има две нови попълнения. Щастлива е да им представи г-жа Анюта Асенова, назначена като член на СЕМ с указ на президента Първанов, и г-жа Анна Хаджиева, избрана за член на СЕМ с решение на НС от 30.10.т.г. това обновление на Съвета малко се е забавило (почти година), но пък сега има повод да се почерпят и да си припомнят всички успехи и неуспехи досега – СЕМ след 20 дни ще навърши 7 години. Това е един доста дълъг извървян път. Наред с равносметката обаче, Съветът чертае и планове за бъдещето. Бъдещето, както е известно, е цифрово. С тези встъпителни думи г-жа Стефанова прикани журналистите да зададат въпроси, ако имат такива. Обясни още на журналистите, че Стефан Димитров, Лилия Райчева и тя са първите трима члена на СЕМ, изкарали и завършили пълния си 6-годишен мандат (за тях той е продължил почти 7 години). Мария Стефанова е и тъжна и радостна (сама за себе си). Радостна е, защото продължава във втория мандат и ще има привилегията да проследи медийната регулация отблизо и през следващите 6 години. В очакване на въпроси, запозна журналистите с проведеното досега заседание. Съветът е имал възможност да направи преглед на извършеното досега и да види една презентация - и това вече става традиция в СЕМ, за всичко което се е случило през изтеклите години. Представи директорите на дирекциите, присъстващи на импровизираната пресконференция. Информира ги за вече обявените радио конкурси в градовете Разград и Търговище, за които съобщението е излязло в ДВ, така че в СЕМ се очаква вече кандидатите да закупуват документи за участие в радио конкурсите.

Въпрос от журналистка от в. „Стандарт” – Как ще коментирате критиките на премиера Сергей Станишев, че СЕМ трябва да върши работата си по-отговорно и с доста повече липса на компромиси; да не се допускат лъжи в медиите и тиражиране на информация, която не е вярна?

Мария Стефанова пристъпи към отговор – започна от втората част на изказването на премиера. Обърна внимание, че това изказване се отнася до медиите, защото по отношение на съдържанието, което всяка една медия излъчва, разбира се, че това е въпрос на политика на съответната медия. Иначе, СЕМ приема с достойнство тази критика, защото критиките трябва да се чуват, а не само да бъдат слушани и разбира се, да се поучи от това. Вярва, че Съветът като колегиален орган, събран от професионалисти, ще се справи с предизвикателствата на новото цифрово време, което настъпва.

Лилия Райчева също пожела да отговори. Отбеляза, че 2009 г. е много важна година, не само защото БНТ става на 50 години, а и защото въобще телевизионното разпръскване в нашата страна става на 50 години. През 2009 г. (м. декември) трябва да се приеме новият ЗРТ; през 2009 г. ще бъде избран новият парламент и новото правителство, на които ще се падне голямата отговорност (надява се и чест) да приключат с аналоговото разпръскване у нас и да започне успешно дигиталното наземно разпръскване. Надява се, че 2009 г. ще бъде много силна и за българската журналистика и най-вече – за саморегулацията, и наистина се надява, че българската журналистика няма да се плаши да говори за собствените си проблеми и ще може да се вгледа в себе си и в спазването на професионалните стандарти, в отразяването на събитията – такива каквито са, и в отразяването на дейността на СЕМ в унисон със ЗРТ, защото СЕМ не е панацея за всичките медийни проблеми – той е регулатор, който би следвало да прилага ЗРТ. Очаква наистина една „хубава двойка – обърната към обществените проблеми, журналистика.

Маргарита Пешева, в продължение на казаното от доц. Лилия Райчева, отбеляза, че 2009 г. е годината, в която в новия ЗРТ трябва да се транспонира Европейската аудиовизуална директива, която най-общо казано, въвежда един по-свободен, по-либерален режим на излъчване на телевизионната реклама и др. Би искала да обърне внимание на всички колеги журналисти, че СЕМ няма никакво право по закон да се намесва в програмната политика на която и да е медия. Ако една електронна медия е решила да прави манипулативни въздействия, това не е в правомощията на Съвета, той да се намеси - той се намесва само там, където му разрешава законът и то е свързано със спазване на принципите на радио 0 и телевизионната дейност и редица ограничения по отношение на телевизионната реклама на алкохол, пълната забрана на рекламата на тютюн и др. професионални стандарти, към които се придържа. Отбеляза също, че през миналата седмица Великотърновският университет – най-влиятелният държавен университет извън София, е чествал своята 45-годишнина от съществуването си, но нито една медия не е отразила тази годишнина, но това е право на медията да има избор; да избира своите теми, събеседници и дневния ред на обществото, така както тя го разбира. В дадения случай СЕМ няма право да се намесва в пълната програмна самостоятелност на всяка една електронна медия, и Слава Богу, че е така.

Мария Стефанова съобщи 2 новини. Първата бе, че СЕМ ще участва дейно в процеса по въвеждането на Директивата за аудиовизуални медийни услуги (делегация на СЕМ в състав доц. д-р Райна Николова, г-жа Мая Вапцарова и Мария Стефанова са участвали в 28-та среща на ЕПРА – медийната професионална организация на регулаторите в Европа, състояла се в Дъблин, Ирландия. Голяма част от дискусиите са били посветени именно на прилагането на тази директива. Както е известно, тя е нова и всички страни – членки на ЕС, имат поставен срок – до 11.12.2009 г. да я приложат. Така че СЕМ ще вземе участие в започващите дискусии, организирани от професионалната общност в лицето на АБРО, също така ще бъде подготвен и доклад за виждането на колегите от другите европейски регулатори по отношение на новата директива. Втората новина – на 05.11.2008 г. от 11,30 часа СЕМ е поканил на среща НСБЕМ. Темата на разговора е „речта на омразата” – една много важна тема, която СЕМ повдига непрестанно, защото журналистите, чрез медиите, които представляват, повдигат този въпрос. Трябва в България медиите да се учат на толерантност, да не дискриминират и да бъде уважавана личността. За това ще бъде говорено на срещата.

Мая Вапцарова отбеляза, че във всички документи на ЕС съществува забележка по отношение на етичното отношение, толерантното, а в същото време и езикът на враждебността да бъде намален в медиите (и в печатните и във визуалните медии).

Паула Хюсеин помоли за разяснение относно новото в директивата.

Мария Стефанова отбеляза, че Директивата е публикувана отдавна (от ЕС е даден 2-годишен срок да я приложи). Българското вътрешно законодателство трябва да бъде синхронизирано с нея.

Лилия Райчева добави чисто фактологично, че през следваща седмица в Страсбург, където заседава Постоянният комитет по трансгранична телевизия, ще се гледа последния вариант на новата Конвенция за трансгранични аудиовизуални услуги, която се хармонизира с директивата. - тя е документ на Съвета на Европа. И двата документа – Конвенцията и Директивата, са основополагащи за медийната регулация и за политиките на ЕС и на СЕ в областта на медиите. Предполага, че до нова година тази конвенция ще бъде гласувана, така че следващата година ще трябва българското законодателство да се съобрази с тези два основни документа (а и законодателствата в страните-членки на ЕС). Затова 2009 г. е важна – като един нов старт за развитието на регулацията и политиката в областта на радиото и телевизията.

Георги Георгиев, Телевизия Европа – помоли за конкретна прогноза: как СЕМ вижда развитието, по-скоро мащабите на пазара на електронни медии у нас, след 2009 г., когато се очаква преустановяване на аналоговото разпространение; дали ще има свиване, фалити.

Мария Стефанова се чувства поласкана от този въпрос – не се чувства толкова добър пазарен анализатор, но от гледната точка на член на СЕМ – който е регулатор по съдържанието, смята, че най-напред трябва търпеливо да се изчака да бъдат приети поправките в ЗРТ, тъй като в известен смисъл те са основополагащи, за да се синхронизират двата закона – ЗЕС и ЗРТ. Това ще отвори пътя на цифровизацията, т.е. вече има закъснение. Навярно журналистите знаят, че съществува План за въвеждане на наземното цифрово радиоразпръскване, но този план не може да започне да работи, тъй като ЗРТ не е синхронизиран със ЗЕС. Затова първите стъпки, които трябва да бъдат направени, са поправките в ЗРТ и след това – бързи стъпки, за да навакса страната в цифровизацията. След това идва времето на мултиплексите, когато СЕМ и КРС трябва да си свършат работата, а именно – едните да лицензират или на търг да определят собственик на един или на три мултиплекса (в първата фаза), а СЕМ – да лицензира или регистрира всички програми, които ще получат право да се водят в регистъра на СЕМ и да бъдат избирани от собствениците на мултиплексите. В този смисъл, прогнозата на г-жа Стефанова е, че ще се върви към окрупняване – много малки телевизии, които ще бъдат разпространявани по кабел, няма да се справят добре на пазара, който много бързо се развива.

Маргарита Пешева отбеляза по отношение на аудиовизуалния пазар, че по данни на Европейската аудиовизуална обсерватория за 2007 г. във всички страни от Източна Европа телевизионният пазар се разширява между 20 и 30%, като стойностите за България са 27,5 % - той много бързо расте и се разширява. Тези стойности за страните от централна Европа и от Западна Европа са около 2 пъти по-ниски. Това обяснява и безпрецедентната сделка за НТВ; сделка, която е безпрецедентна и за територията на Обединена Европа. Личното ѝ мнение е, че пазарът е динамичен (както е казала и председателката на СЕМ); ще има окрупняване и при всички случаи със старта на първите цифрови мултиплекси ще има доста силна конкуренция между кабелните телевизионни програми и всички останали телевизионни програми, които се разпространяват по цифров път и които се разпространяват на първите цифрови мултиплекси. Оптимистичното е, че Източна Европа – това е един нов пазар, а България е част от Източна Европа. В този нов пазар все още има потенциал за растеж и развитие. На всички присъстващи е известно, че конвенционалната телевизия през този век остава царицата на телевизионната реклама и остава най-водещата медия – медията, която формира обществено мнение по преценката на Европейската комисия и на Съвета на Европа.

Журналистите бяха подканени от Мария Стефанова да задават въпроси - към Стефан Димитров, примерно за музиката, която пише в момента; към Лилия Райчева и книгите, които пише в момента.

Лилия Райчева с готовност отбеляза, че във връзка с 50-годишнината от телевизионното излъчване, в 18,00 часа следващия ден в Столична библиотека ще се състои представяне на книгата, свързана с 50 години БНТ и 30 години „Минута е много“. Отбеляза още, че в случая не е толкова важна книгата, колкото фактът, че в България телевизията се доближава до 50-годишнината, за разлика от радиото, което е с по-стари традиции. По отношение на музиката, която пише Стефан Димитров каза, че в момента по радията върви една песен, която се казва „Такъв е животът“.

Стефан Димитров би отговорил на задавани въпроси. Иначе, времето му в СЕМ е и натрупан опит за него. Пожелава на колегите си ползотворна работа оттук нататък. Би

искал да каже по повод припомнянето на изказването на Сергей Станишев за работата на СЕМ. В тези години СЕМ е свършил някои от нещата, които като чели не се забелязват; други, които обществото е очаквало СЕМ да свърши, не са свършени от СЕМ, но все пак за това има някаква причина и смята, че причината се корени в ЗРТ, който ограничава правомощията на СЕМ. СЕМ не е имал право да се намесва в програмно отношение – имало е доста случаи, в които СЕМ е действал еднозначно и се е налагал, но е имало и други случаи, в които законът го е ограничавал. Оттук нататък пожелава и на двете нови колежки и на председателя да могат да се справят наистина с нещата, които очакват в медийното пространство в България; с цифровизацията, която трябва да се състои. От една страна, всички говорят за това, но се забравя, че това едва ли ще бъде толкова добре прието от хората - от зрителите, защото ще бъдат принудени (както сега с парното, тъй като трябва да се сменят уредите, които отчитат топлинната енергия) да си закупуват допълнителни устройства, когато се случи цифровизацията, а това е допълнително натоварване на семействата. Съгласен е с репликата на Мая Вапцарова, че Австрия (държавата) е закупила тези устройства за населението си, но когато това се случи в България, държавата надали ще може да поеме този разход, а и той трябва да бъде заложен в Бюджета.

Мария Стефанова допълни, че задължение на СЕМ във връзка с националния цифров план ще бъде да направи една кампания за разясняване на населението какво представлява цифровизацията, какво ще струва на хората това, какво могат да изберат, дали ще получат ново качество, нови – по-разнообразни и качествени програми и т.н. Отбеляза, че СЕМ има достатъчно ангажменти в цифровото бъдеще.

Георги Георгиев, тв „Европа“, попита във връзка с казаното от **Стефан Димитров**, че СЕМ е ограничен от Закона, дали това означава, че в новия закон Съветът ще поиска по-широки правомощия за намеса в програмната политика на медиите.

Стефан Димитров смята, че трябва да има изменение на медийния закон, защото СЕМ е един „катаджия на медиите“.

В програмната политика на медиите никой няма право да се намесва, отбеляза **Мая Вапцарова**, но СЕМ би могъл да се намеси във враждебния език на медиите, в положението на децата в новата информационна среда – известни са станали много случаи във връзка с децата в новата информационна среда, а най-вече – за опазване чистотата на езика.

Маргарита Пешева напомни на всички колеги журналисти, че СЕМ се е опитал да ограничи езика на омразата, основан на етническа и религиозна основа със заличаването на регистрацията на телевизия „Ден“ – безспорно едно правилно решение на регулатора. За съжаление обаче, не е подкрепен нито от обществото, нито от цялата медийна среда, нито от неправителствения сектор – примерно от БХК. СЕМ се е опитал да се намеси по отношение на ограничаване на враждебната информация, за да се запази физическото и психическото здраве на децата – т.нар. становище на СЕМ за добрите нрави (като се изключи една малка неточност, становището е пресъздавало позицията на ВВС, но то е посрещнато „на нож“, много остро и крайно несправедливо. Темата за езика на омразата, темата за опазване на децата и непълнолетните от вредно съдържание, е централна тема в европейската медийна регулация и е основна тема за Европейската комисия в нейната медийна политика. Неслучайно, както е казала председателката на СЕМ – по инициатива на Съвета ще бъде проведена следващия ден среща със СБНЕМ – именно, за да бъде организирана обща инициатива. От цялото общество зависи ограничаването на езика на омразата; не зависи само от СЕМ. Ако СЕМ не е подкрепен в борбата си срещу враждебното говорене (все едно на каква

основа), ако цялото общество не е готово да тръгне на тази битка, то тя няма да се състои и няма да бъде сполучлива.

На въпрос на журналистка – дали са правени разчети с колко ще се завиши разходът на едно българско домакинство през 2009 г. при цифровизирането, **Мария Стефанова** отговори, че на този въпрос вероятно може да отговори КРС.

Информацията на **Маргарита Пешева** е, че цифровите конвертори струват между 50 и 200 лв. – има 4 вида конвертори.

Лилия Райчева уточни, че цифровизацията трябва да се случи не през 2009 г., а през 2012 г. и наистина работа на медиите е да повдигнат въпроса за финансовата натовареност на хората.

Мария Стефанова отново напомни за предстоящата среща следващия ден на СЕМ с СБНЕМ и като отправи покана към журналистите, закри пресконференцията.

ЧЛЕНОВЕ НА СЕМ:

Анна Хаджиева	Анюта Асенова
Бойчо Кулински	Лилия Райчева
Маргарита Пешева	Мая Вапцарова
Милен Вълков	Райна Николова
		Стефан Димитров